

Civilna iniciativa za odstranitev bazne
postaje z gasilskega doma Bitnje
pogacnik.roman@gmail.com
Srednje Bitnje 3a
4209 Žabnica

Srednje Bitnje, 16.3.2009

Mobitel d.d.
Dr. Mitja Štular,
direktor Področja za tehnologijo
Vilharjeva ulica 23
1537 Ljubljana

Zadeva: ODGOVOR NA DOPIS

Na podlagi vašega dopisa mm-1507/2008 z dne 19.11.2008 vam posredujemo naša stališča in odgovore na vaše trditve. Hkrati dajemo pobudo, za sodelovanje pri iskanju nadomestne lokacije za bazno postajo v Bitnjah.

Vaša trditev, da KS Bitnje, v času dogovorov in priprave pogodbe leta 2005, še ni bila ustanovljena, ne drži. Če KS Bitnje ne bi obstajala potem tudi g.Alojz Hafnar ne bi mogel biti član sveta krajevnne skupnosti Bitnje, čigar funkcijo navajate v dopisu, se vam ne zdi?

Krajevna skupnost Bitnje je bila na seznamu krajevnih skupnosti naše občine že v Statutu mestne občine Kranj leta 1995 (Uradni list RS, št. 43/1995 z dne 26.07.1995).

V dopisu ste pripomnili, da je podpisnik Aarhuške konvencije država Slovenija in ne družba Mobitel. Po našem mnenju bi moral Mobitel, družba v državi Sloveniji, upoštevati ta pravno obvezujoči mednarodni dokument. Osnovna ideja konvencije, pravica do obveščenosti in soodločanja prizadetih skupin pri sprejemanju odločitev, ki vplivajo na kakovost življenjskega okolja je v našem primeru izgubila veljavo.

Pred kratkim je ZVD izvajal meritve v okolici gasilskega doma, v dopisu pa navajate, da bomo krajan pri meritvah lahko prisotni in se bodo le te lahko opravljale tudi v naših domovih. Kako le, če o datumu meritev niste obvestili nikogar, ne krajanov, ne krajevnne skupnosti?!

Meritve so se izvajale na nekaterih povsem neustreznih lokacijah. Prav zato se obračamo na vas, da meritve ponovite, saj smo krajan prepričani, da so rezultati meritev v naših stanovanjih pomembnejši od rezultatov na dvoriščih, parkirišču in kolovozni poti, ki jih je za vas opravil Zavod za varstvo pri delu. To so lokacije, ki jih lahko uvrstimo v območje vertikalnega sevanja in je tu jakost sevanja najmanjša. Meritve bi morali opraviti v mansardnih stanovanjih v oddaljenosti cca. 50–150m! Prosimo, da nas o ponovitvi meritev obvestite, da bomo lahko zagotovili odprta vrata hiš zainteresiranih krajanov.

Na sestanku 24.10.2009 so nam vaši predstavniki obljubili, da nam meritve lahko opravi katerakoli institucija z ustreznim dovoljenjem, tudi iz tujine, stroške pa bo krila družba Mobitel. Sprašujemo vas, ali ta ponudba še drži ali ste si premislili? Ali pa je mogoče res preveč iluzorno pričakovati, da bo družba kot je Mobitel hotela poravnati strošek, ki ne bi presegel par sto evrov.

Očitajte nam, da navajamo nestrokovno literaturo, da se spletna enciklopedija ne oblikuje v skladu z zahtevami za ustrezno podkrepljene učinke mikrovalovnega sevanja. Res je, da je enciklopedija odprt sistem in ga lahko oblikuje vsakdo vendar pa morajo biti vsebine podkrepljene z viri, ki pa v tem primeru v večini res niso v vašo korist.

Navedemo lahko tudi druge tuje strokovne študije in članke, ki opozarjajo na negativne vplive kot so na primer:

- *Abdel-Rassoul, G., Abou El-Fateh, O., Abou Salem, M., Michael, A., Farahat, F., El-Batanouny, M., Salem, E.: Neurobehavioral effects among inhabitants around mobile phone base Stations, 2006*

- *Eger, H., Hagen, K.U., Lucas, B., Vogel, P., Voit, H.: Einfluss der räumlichen Nähe von Mobilfunk-sendeanlagen auf die Krebsinzidenz (Influence of the spatial proximity of mobile phone base stations on cancer rates), 2004*

- *Wolf, R., Wolf, D.: Increased incidence of cancer near a cellphone transmitter station, 2004*

- *Santini, R., Santini, P., Danze, J.M., Le Ruz, P., Seigne, M. : Study of the health of people living in the vicinity of mobile phone base stations: I. Influences of distance and sex, 2002*

Naštejemo lahko še veliko študij, ki naša dognanja potrjujejo, res pa obstaja tudi veliko študij katerih zaključki so drugačni. Vendar tudi v teh, nasprotnih študijah, opozarjajo, da vplivi teh sevanj na zdravje ljudi niso povsem izključeni in bodo potrebne še nadaljnje raziskave, kjer bodo predmet raziskav netermični učinki.

Tako ostaja dejstvo, da so zaskrbljujoči predvsem prav ti netermični, biološki učinki elektromagnetnih sevanj, možni negativni vplivi pa se bodo pokazali šele čez nekaj let.

Takrat boste morali prevzeti vso krivdo in ne vemo, kako se boste lahko soočili z ljudmi, ki vas na te negativne vplive opozarjajo že danes.

Za dodatno podkrepitev in obrazložitev mikrovalovnega sevanja ste zaprosili inštitut INIS. Kot priložo ste k dopisu dodali dodatna pojasnila k strokovnemu mnenju 05-037-10-MOB. Ali nam lahko posredujete to strokovno mnenje?

Taisti inštitut pa je pred nedavnim tudi izdal študijo »Osebnost izpostavljenost elektromagnetnim sevanjem v Sloveniji«, o katerem imamo svoje stališče in vam ga predstavljamo v prilogi.

Še vedno zahtevamo, da bazno postajo izklopite in prestavite na ustreznjšo lokacijo. Pri iskanju nove lokacije vam nudimo pomoč, zato vam predlagamo delovni sestanek. Pričakujemo, da nas o vaših odločitvah v najkrajšem možnem času obvestite.

S spoštovanjem!

Civilna iniciativa za odstranitev bazne postaje z gasilskega doma Bitnje

Predsednik
Dipl.ing. Roman Pogačnik

Priloge:

- Stališče civilne iniciative za odstranitev bazne postaje z gasilskega doma Bitnje na študijo Inštituta za neionizirana sevanja
V vednost:
- Ga. Jana Penca Slabe
- Ga. Ana Višnikar, vodja sektorja gradnje

STALIŠČE CIVILNE INICIATIVE ZA ODSTRANITEV BAZNE POSTAJE Z GASILSKEGA DOMA BITNJE NA ŠTUDIJO INŠTITUTA ZA NEIONIZIRANA SEVANJA

V mesecu novembru 2008 je forum EMS objavil študijo o osebni izpostavljenosti elektromagnetnim sevanjem v Sloveniji.

Študija potrjuje prepričanje naše civilne iniciative in Zveze ekoloških gibanj Slovenije, da Forum EMS, ki je sofinanciral raziskavo, ni neodvisna organizacija saj rezultati meritev niso objektivni.

Tovrstne raziskave ne bi smele biti podlaga za prepričevanje ljudi, da sevanja niso nevarna, še manj pa podlaga strokovnim službam, na osnovi katerih bi dovoljevale takšne naprave umeščati v prostor.

V nadaljevanju podajamo naše pripombe na to raziskavo:

1. Raziskavo so naredili trije strokovnjaki (doktorji znanosti in univerzitetni diplomirani inženirji), v raziskavo pa ni bil vključen noben strokovnjak s področja medicine, da bi se lahko podali direktni ali posredni vplivi na zdravje ljudi. Zato je naše prepričanje, da ta raziskava ne more biti merilo, da so bazne postaje neškodljive za ljudi, ki živijo v neposredni bližini.
2. Študija ni odgovorila na eno najresnejših vprašanj, ki ga že sami navajajo v uvodu, ali so takšna sevanja rakotvorna. Naredili so zaključke, kakšna je izpostavljenost prebivalcev elektromagnetnim sevanjem v mestih in na podeželju, nikjer pa ne navajajo, da sevanja ne vplivajo na naše zdravje. Ali so kljub nizkim odstotkom zakonsko določenih vrednosti dojenčki, srčni bolniki, epileptiki idr. popolnoma varni pred vplivi teh sevanj? Mlademu zdravemu človeku to sevanje mogoče res ne škodi takoj, kakšne pa možne posledice čez 10, 15 let? Kaj naj ukrene posameznik, ko ugotovi, da mu sevanje škodi? Naj se odseli na varen kraj, kjer tega sevanja ni?
3. Vzorec, ki ga je raziskava zajela je za kakšne končne zaključke, glede negativnih vplivov, čisto premajhen. V raziskavo je bilo vključenih le 21 prostovoljcev, ki so napravo nosili le 34 ur, mi pa naj bi ob bazni postaji živeli 24 ur na dan.
4. Kot je že navedeno v besedilu študije podatki o vplivih baznih postaj na podeželju niso dovolj reprezentativni, saj se prostovoljci niso nahajali v sami bližini teh postaj. Vzorec je zajel le 9 ur meritev, dveh prostovoljcev, ki pa se nista zadrževala v bližini baznih postaj.
Pri nas pa se bazna postaja nahaja v neposredni bližini ljudi !
5. V študiji pa tudi sami navajajo, da je za presojo o nevarnosti elektromagnetnega sevanja potrebno narediti še več raziskav z različnimi metodologijami:
»Vzročno povezavo med izpostavljenostjo določeni snovi in boleznijo, simptomi ali smrtjo dokazujemo z epidemiološkimi študijami in eksperimenti na živalih. Iskanje povezave med vzrokom in posledico je lahko zelo zahtevno, posebej zato, ker različne izpostavljenosti povzročajo enake bolezni in ker nas pogosto zanima vpliv šibkejšega povzročitelja, katerega vpliv je potrebno prikazati ločeno od vpliva močnejšega. Odgovori na vprašanja, ali je določena snov zdravju škodljiva, so zato posebej pri iskanju šibkih vplivov povzročitelja na

zdravje človeka, težavni. Potrebno je narediti več različnih študij na različnih skupinah ljudi in z različnimi metodologijami in šele potem presoјati, ali so bili dokazi dovolj močni za sklepanje o tem, kako nevarna je kaka snov.«

Zato neposredni sosedje gasilskega doma Bitnje, ne želimo biti poskusni zajčki, na katerih bi se te raziskave opravljale! Če izgubimo našo najpomembnejšo vrednoto – zdravje, potem vse ostale vrednote zbledijo.

6. Študije se med seboj razlikujejo zaradi različnih pristopov k raziskavam učinkov sevanj (fizikalni, biološki) ter različnih kriterijev za sprejem uradne mejne vrednosti. V Sloveniji je mejna vrednost precej večja kot jo priporočajo znanstveniki, ki preučujejo netoplotne biološke učinke. Skrbijo pa nas prav ti netermični učinki sevanj, ki pa jih nobena od pooblaščenih inštitucij v Sloveniji za meritve teh vrst sevanja ne more izmeriti.

Opazujemo lahko samo posledice, ki pa bodo lahko za marsikoga usodne.

7. V raziskavi ni podan podatek o starosti prostovoljcev, znano pa je, da v našem kraju živi veliko upokojencev, ki predvsem v dopoldanskem času varujejo majhne otroke. Dejstvo pa je, da sta prav ti dve skupini najbolj občutljivi na različna sevanja.

8. Izmerjene vrednosti primerjajo z zakonsko določenimi mejnimi vrednostmi elektromagnetnih sevanj, mi pa stremimo k spoštovanju priporočil neodvisnih organizacij v tujini, saj je zakonodaja preveč ohlapna in zastarela (študija v virih navaja Uredbo o elektromagnetnih sevanjih v naravnem in življenjskem okolju, Ministrstva za okolje in prostor RS iz leta 1996).

9. V študiji nikjer ne navajajo, da vrednost elektromagnetnih sevanj, ki jih telo absorbira, s številom naprav narašča oziroma se sešteva. Tako so lahko zakonsko določene meje v domovih hitro presežene.

V našem okolju imamo izvorov, ki povzročajo umetno elektromagnetno sevanje že dovolj in zakaj bi naša telesa obremenjevali še z bazno postajo, če se ta lahko prestavi na ljudem manj škodljivo lokacijo! (*gospodinjske naprave, radijski in televizijski oddajniki, računalniki, brezžična računalniška omrežja, električni motorji, električno omrežje ...*)

Posameznik sam ne bo mogel dokazati, da je zbolel zaradi sevanja bazne postaje, saj so postopki dokazovanja negativnih vplivov zelo težavni in posamezniku tudi težko dostopni.

Ko človek zboli, nima energije, da se bori še z velikimi podjetji in dokazuje svoj prav na sodišču, saj ima dovolj skrbi sam s seboj. Naj poudarimo še, da če zbolimo, v svojem stanovanju ali hiši lahko vse kar nam škodi odstranimo, imamo na to vpliv, na bazno postajo, ki bo delovala neprekinjeno, pa ne bomo mogli in bomo lahko samo nemočno opazovali in prenašali posledice delovanja.

Civilna iniciativa za odstranitev bazne postaje z gasilskega doma Bitnje